

SEX SUICIDE SOCIALISM SPIRIT AND STEREOTYPES

WYSTAWA POREZYDENCYJNA

KURATORKA: AGATA CUKIERSKA

7.12.2019 — 24.01.2020

ARTYŚCI/ARTYSTKI: SALLY CHARLESWORTH,
ROSIE DAHLSTROM, JAMES DUFFY,
MARY EVANS, BEN FITTON, KATRINE HJELDE,
JOLANTA JASTRZĄB, KAROLINA KONOPKA,
KOLEKTYW BIURO PODRÓŻY
(PAWEŁ MENDREK, MAŁGORZATA SZANDAŁA,
EWA ZASADA), GLORIA LOPEZ-CLEIRES,
GARY MARSHALL-STEVENS,
REYHANEH MIRJAHANI, ELEANOR NEASON,
MARTIN NEWTH, JOHANNA OSKARSSON,
BEATE PERSDOTTER LØKEN,
RASMUS RICHTER, LAURA ROSSER,
SECONDEDITIONS (ELIZABETH PEEBLES
AND MARCUS EISENMANN),
ALEXANDER STEVENSON,
KOLBRÚN INGA SÖRING, VEERA RUSTOMJI,
MIŁOSZ WNUKOWSKI.

KRONIKA

Rynek 26, 41-902 Bytom
tel. (48 32) 281 81 33 | fax. (48 32) 281 76 94
kronika.org.pl | fb.com/cswkronika

ual: chelsea college of arts

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

WRO
ART
CENTER

PLYMOUTH
UNIVERSITY

GÖTEBORGS UNIVERSITET
AKADEMIN VALAND

aspkatowice

Wystawa powstała w ramach Projektu Parallax we współpracy z: Akademią Sztuk Pięknych w Katowicach, Chelsea College of Art - London, Plymouth University, Valand Academy - University of Gothenburg | parallax-network.org

Centrum Sztuki Współczesnej Kronika jest instytucją Miasta Bytomia i działa w strukturach organizacyjnych Bytomskiego Centrum Kultury. Bytomskie Centrum Kultury - Plac Karin Stanek 1, 41-902 Bytom | sekretariat@beczek.pl | www.beczek.pl

SEX, SUICIDES, SOCIALISM, SPIRIT AND STEREOTYPES

Wystawa porzeczydencyjna

7.12.2019–24.01.2020

otwarcie: 7.12.2019 (sobota) o godz. 19:00

kuratorka: **Agata Cukierska**

artyści/artyści: **Sally Charlesworth, Rosie Dahlstrom, James Duffy, Mary Evans, Ben Fitton, Katrine Hjelde, Jolanta Jastrząb, Karolina Konopka, Kolektyw Biuro Podróży (Paweł Mendrek, Małgorzata Szandała, Ewa Zasada), Gloria Lopez-Cleires, Gary Marshall-Stevens, Reyhaneh Mirjahani, Eleanor Neason, Martin Newth, Johanna Oskarsson, Beate Persdotter Loken, Rasmus Richter, Laura Rosser, Secondeditions (Elizabeth Peebles and Marcus Eisenmann), Alexander Stevenson, Kolbrún Inga Söring, Veera Rustomji, Miłosz Wnukowski.**

27 lipca 1960 roku, podczas wystąpienia przed grupą kilkuset republikanów, ówczesny prezydent Stanów Zjednoczonych Dwight D. Eisenhower wymienił zgubne skutki polityki prospołecznej Szwecji, łącząc socjalizm z nadmiarem swobód seksualnych, pijaństwem i najwyższym wskaźnikiem samobójstw na świecie.

SEX, SUICIDES, SOCIALISM, SPIRIT AND STEREOTYPES

The Post-Residence Exhibition

7.12.2019–24.01.2020

opening: 7.12.2019 (Saturday) 7 PM

curator: **Agata Cukierska**

artists: **Sally Charlesworth, Rosie Dahlstrom, James Duffy, Mary Evans, Ben Fitton, Katrine Hjelde, Jolanta Jastrząb, Karolina Konopka, Kolektyw Biuro Podróży (Paweł Mendrek, Małgorzata Szandała, Ewa Zasada), Gloria Lopez-Cleires, Gary Marshall-Stevens, Reyhaneh Mirjahani, Eleanor Neason, Martin Newth, Johanna Oskarsson, Beate Persdotter Loken, Rasmus Richter, Laura Rosser, Secondeditions (Elizabeth Peebles and Marcus Eisenmann), Alexander Stevenson, Kolbrún Inga Söring, Veera Rustomji, Miłosz Wnukowski.**

On 27 July 1960, while addressing a group of a few hundred Republicans, the then President of the USA, Dwight D. Eisenhower enumerated the disastrous effects of the prosocial policy in Sweden, associating socialism with excessive sexual freedom, alcohol

Przemówienie Eisenhowera, ocierając się o dzisiejsze fake news, oparte było m.in. na prowokacyjnym eseju autorstwa Joe Davida Browna *Sin and Sweden (Grzech i Szwecja)*, który ukazał się w 1955 roku w „Times Magazine”. W kwestionowanym przez autorytety tekście, powstałym niezgodnie z etyką dziennikarską, Brown nakreślił jednostronny obraz kraju o wątpliwych standardach moralnych w społeczeństwie zsekularyzowanym i pozbawionym wartości chrześcijańskich. Brown posłużył się przy tym niewielką liczbą danych statystycznych, m.in wskaźnikami wykonywanych aborcji i łatwością do jej dostępu oraz niespójnymi informacjami o edukacji seksualnej nieletnich, wprowadzonej pioniersko w Szwecji. Dla występującego przed republikanami Eisenhowera były to najlepsze dowody czyniące ze Szwecji przykład tego jak socjalizm może sprowokować upadek narodu.

Chodź wypowiedź Eisenhowera została szybko zdemontowana jako niezgodna z prawdą, szczególnie jeśli chodzi o faktyczną liczbę popełnianych wówczas samobójstw, nie zmieniło to faktu, że z jego słów zrodził się negatywny stereotyp. Po dziś dzień wizerunek Szwecji jest mocno spolaryzowany. Dla polityków i międzynarodowych komentatorów Szwecja jest albo stawiana jako model współczesnego społeczeństwa, gdzie wszystko co związane z postępowaniem, od nowinek technicznych po reformy społeczne, przyjmuje się

abuse and the highest suicide rate in the world. To some extent, Eisenhower’s speech, verging on what is today referred to as fake news, was based on the provocative essay by Joe David Brown, titled “Sin and Sweden”, published in 1955 in the Times Magazine. In the text, questioned by experts and violating the press code of ethics, Brown presented a one-sided image of a country guided by dubious moral standards and its secularised society deprived of Christian values. Brown also used limited statistical data concerning, among others, the access to and the rate of abortion as well as some inconsistent information on the teenagers sex education programme introduced in Sweden as a pioneering project. To Eisenhower and his Republican audience, the statistics made Sweden a perfect example of socialism bringing about the fall of a nation.

Although the presidential speech was soon exposed as deceptive, especially when it came to the actual number of committed suicides, the words led to the birth of the negative stereotype. Until today, the views on Sweden are strongly polarised. Politicians and international commentators see Sweden either as the model contemporary society, where all progressive solutions – from technical novelties to social reforms – catch on sooner than elsewhere, or as a collapsed state. Apart from the positive associations there are

identyfikacja wizualna:

Marcin Wysocki

produkcja:

Agata Gomolińska-Senczenko

program edukacyjny:

Katarzyna Kalina, Katarzyna Łaciak

współpraca:

Dominik Skiendziel, Paweł Wątroba

koordynacja projektu Parallax:

Paweł Mendrek (ASP Katowice) we współpracy

z Maddie Leach (Valand Academy) oraz Martin

Newth (Chelsea College of Arts)

visual identity:

Marcin Wysocki

exhibition production:

Agata Gomolińska-Senczenko

education program:

Katarzyna Kalina, Katarzyna Łaciak

collaboration:

Dominik Skiendziel, Paweł Wątroba

Parallax project coordination:

Paweł Mendrek (ASP Katowice) in cooperation with

Maddie Leach (Valand Academy) and Martin Newth

(Chelsea College of Arts)

wcześniej, albo kraj w stanie upadku. Obok pozytywnych skojarzeń pojawiają się więc skrajnie negatywne historie skupione głównie wokół wizji rychłej klęski kraju, spowodowanej wzrastającą liczbą imigrantów i liberalną polityką.

W 2017 roku Szwecja ponownie pojawiła się na ustach amerykańskiego prezydenta Donalda Trumpa, który podczas jednego ze swych wystąpień na wiecu we Florydzie odniósł się do ataku terrorystycznego w Szwecji, który w ogóle nie miał miejsca. Według szwedzkiego Urzędu Bezpieczeństwa większość absurdalnych doniesień o Szwecji i Szwedach produkuje się w Rosji. Również w Polsce są one bardzo popularne, jak chociażby niedawna informacja podana przez prawnicow media o masowych emigracjach Szwedów do Polski, jako do ostatniego bezpiecznego kraju w Europie.

„Podobne sensacje od kilku lat można znaleźć w Internecie, a w Polsce, Rosji i na Węgrzech także usłyszeć w państwowej telewizji czy przeczytać w gazecie. Jest już na ten fenomen termin: *Sweden smearing*. Od angielskiego *smear*: paćkać, zamazać, obsmarowywać. Co ciekawe, w tych doniesieniach Szwecja jest krajem, w którym panuje jednocześnie pruski porządek i zupełne bezprawie, poprawność polityczna i zanik moralności.” (M. Zaremba-Bielawski, *Polski hydraulik i najnowsze opowieści ze Szwecji*, Warszawa 2019, s. 9-10).

extremely negative stories, revolving mainly around the visions of the imminent catastrophe caused by the increasing number of immigrants and the country’s liberal policy.

In 2017, Sweden reappeared in a speech of an American president. At one of his rallies in Florida, Donald Trump spoke about a terrorist attack in Sweden which had never taken place. According to the Swedish secret service, most of the absurd news concerning Sweden and Swedes is produced in Russia. Such reports are also very popular in Poland. Quite recently, the right-wing media informed the public about Swedes migrating in masses to Poland – the last safe European country.

“Similar sensational news can be found on the Internet, and in Poland, Russia and Hungary is also reported by state TVs or newspapers. The phenomenon has already been branded Sweden smearing. Interestingly enough, such reports present Sweden as a country characterised simultaneously by Prussian discipline and complete lawlessness, political correctness and the lack of morality” (M. Zaremba-Bielawski, “Polski hydraulik i najnowsze opowieści ze Szwecji”, Warsaw 2019, p. 9-10).

Stereotypical perception of a society is increasingly frequently relying on fake news. Using the keywords selected from Eisenhower’s speech, the artists

Stereotypowe postrzeganie danego społeczeństwa coraz częściej budowane jest na *fake newsach*. Artyści, wychodząc od tytułowych hasel zaczerpniętych wybiórczo z wypowiedzi Eisenhowera, badają zagadnienie stereotypu, który z jednej strony może być problematyczny, niewygodny, a z drugiej z czasem może stać się przewrotnym hasłem reklamowym, wykorzystywanym w promocji turystycznej. W świecie kultury digitalnej, alternatywnej rzeczywistości memów i virali, często pozornie niechlubne hasła można wykorzystywać na korzyść promocji. Wystarczy wziąć pod lupę alko-turystykę młodych Europejczyków, której motorem są głównie tani seks i alkohol. Miejsce rezydencji artystów - Bytom jest miastem stereotypowo postrzeganym jako najgorsze w regionie, najbardziej zdegradowane zarówno materialnie, jak i społecznie. Parafrazując hasło określające niegdyś Skandynawów, przenosimy je na śląski grunt. W ten sposób artyści zaproszeni do projektu z trzech krajów: Polski, Wielkiej Brytanii i Szwecji odnoszą się do niechlubnych stereotypów, w których przoduje dzisiejszy Śląsk, zderzając własne stereotypy z miejscowymi. Podczas pobytów w Bytomiu zastanawiają się też nad jego potencjałem turystycznym. Czy miasto, postrzegane poprzez stereotyp najgorszego w regionie, ma szansę stać się atrakcyjnym?

investigate the issue of stereotype, which, although problematic and inconvenient, can at the same time serve as a cleverly perverse slogan, used in tourism marketing. In the world of digital culture and alternative reality of memes and virals, seemingly derogative slogans may often be used as a marketing tool. It is enough to examine the issue of young European’s alcoholism, fuelled mainly by cheap sex and booze. Bytom is stereotypically perceived as the most deprived city of the region, affected the most severely by both material and social degradation. Paraphrasing the slogan which once defined the Scandinavians, we are transferring it onto the Silesian ground. This way the artist invited to the project and representing Poland, Great Britain and Sweden, while referring to the shameful statistics topped today by Silesia, confront their own stereotypes with the local ones. During their stay in Bytom they are also investigating the tourist potential of the place. Does the city, perceived stereotypically as the most disadvantaged area in the region stand a chance of becoming attractive?

SEX SUICIDE SOCIALISM SPIRIT AND STEREOTYPES

WYSTAWA PORZECZYDENCYJNA

KURATORKA: AGATA CUKIERSKA

7.12.2019
— 24.01.2020

KRONIKA

Rynek 26, 41-902 Bytom

tel. (48 32) 281 81 33

fax. (48 32) 281 76 94

www.kronika.org.pl

godziny otwarcia:

wtorek–czwartek: 11.00–18.00

piątek: 14.00–20.00

sobota: 11.00–15.00

parallax-network.org

KRONIKA

ual: chelsea college of arts

aspkatowice

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

WRO ART CENTER

PLYMOUTH UNIVERSITY

GÖTEBORGS UNIVERSITET
AKADEMIN VALAND

PARALLAX